

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Zbiczno i jego otoczenie w 2018 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Zbiczno

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 4873

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 3011

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 105

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 61,8%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4966,80 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 48

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do grupy 29 gmin z przeważającym udziałem gmin wiejskich, raczej o charakterze peryferyjnym. Są to gmin o niskiej liczbie mieszkańców, o wyższym ryzyku bezrobocia. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są najniższe, w tym również niskie są dochody własne gmin z PIT. Liczba przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców (z wyłączeniem firm małych) jest niższa niż przeciętna, a średnie zatrudnienie w przedsiębiorstwach małych i średnich zbliżone do średniej w województwie, natomiast wyższe w przypadku przedsiębiorstw średnich. Przeciętne wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw są nieco poniżej średniej, największa różnica widoczna jest w przypadku wynagrodzeń osób pracujących w małych przedsiębiorstwach. W tej grupie gmin udział płatników w sektorze usług jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4966,80	100,6	96,0
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1709,52	106,8	71,2
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	5129,01	97,8	96,0
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	1451,26	141,6	1105,5

Wielkość sektora MŚP

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 385 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 159 płatników składek ZUS oraz 262 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	166	89	6	1	96
ZUS (płatnicy składek)	70	72	15	2	89
REGON		374	11	0	385

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	72	45,3	0,3
Usługi (G-S)	70	44,0	0,1
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Budownictwo (F)	52	32,7	0,4
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	21	13,2	0,1
Przetwórstwo przemysłowe (C)	17	10,7	0,2
Transport i gospodarka magazynowa (H)	7	4,4	0,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	7	4,4	0,1
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	1	0,6	0,3
Edukacja (P)	3	1,9	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	10	6,3	0,1
Kultura (R)	1	1,9	0,2

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 1090 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 36,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 506 osób, to jest 16,8% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 730 osób, to jest 24,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 308 osób, w tym 105 osób w administracji, 74 osób w sektorze opieki zdrowotnej 103 osób w sektorze edukacji oraz 26 osób w sektorze kultury, było to łącznie 10,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 787 kobiet i 967 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 523 osób i 35-44 lat – 431 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

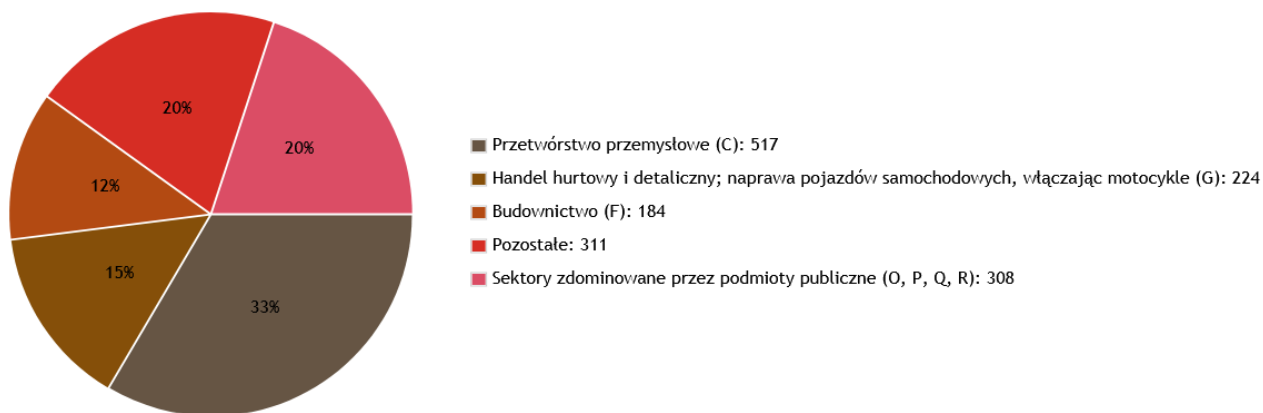
2018	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	89	1,3	8,2
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	311	4,3	28,5
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	411	27,4	37,7
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	279	139,5	25,6

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (517 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (224 osób),

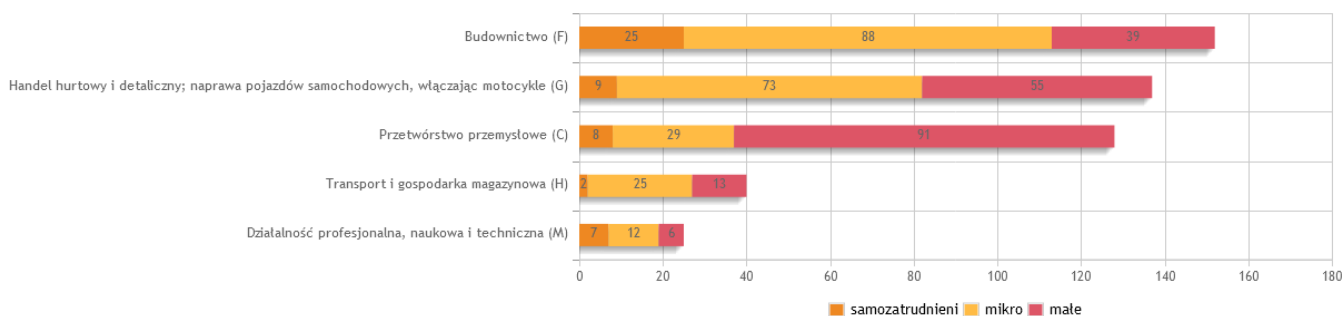
- Budownictwo (F) (184 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Zbiczno

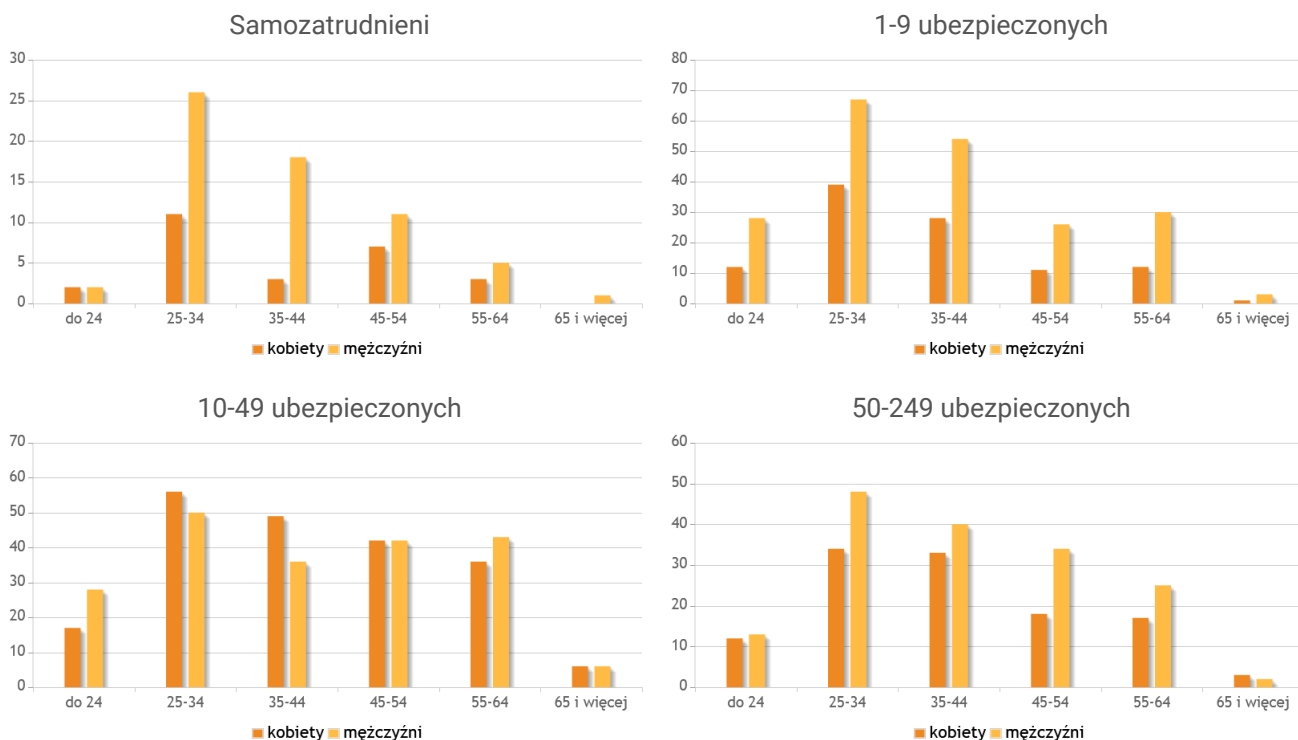
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 787 kobiet i 967 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 523 osób i 35-44 lat – 431 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Zbiczno w grudniu 2018 r. wynosiła 2858 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u kobiet jest wyższa niż u mężczyzn. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2858	1760	2120	2739	3433
Kobiety	2869	2046	2229	2846	3153
Mężczyźni	2798	1588	2032	2642	3648
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	3049	1530	1973	2322	4313
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2343	1333	1965	2236	2573
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2858	[b.d.]	2634	2030	2866
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2397	1648	2295	1783	2813
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	3275	1648	2605	2920	4341

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	103,7	99,0	99,8	105,6	101,7
Kobiety	111,3	112,0	106,3	112,0	103,3
Mężczyźni	97,4	90,6	94,7	99,9	99,6
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	106,6	90,5	98,0	94,9	106,3
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	92,8	70,4	103,2	95,6	79,6
Przetwórstwo przemysłowe (C)	108,2	[b.d.]	128,3	88,8	92,1
Transport i gospodarka magazynowa (H)	92,0	93,3	113,4	74,4	89,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	111,1	117,0	110,6	94,0	122,4

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	101,9	98,0	100,5	99,8	101,8
Kobiety	108,7	116,5	107,8	105,9	101,2
Mężczyźni	96,8	87,2	94,6	94,5	101,3
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	106,4	92,1	100,3	89,1	110,7
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	96,0	72,5	105,7	93,3	79,3
Przetwórstwo przemysłowe (C)	109,7	[b.d.]	131,2	83,8	88,7
Transport i gospodarka magazynowa (H)	96,7	91,1	110,9	73,8	89,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	113,2	91,7	111,7	96,9	108,3

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Zbiczno według danych podatkowych funkcjonuje 96 przedsiębiorstw, w tej grupie 6 to przedsiębiorstwa małe, a 1 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (1316,7%). W przypadku małych przedsiębiorstw 16,7% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 66,7% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Zbiczno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	65	33	1	0	99
PIT 36L	24	28	4	1	57
PIT 28A	75	18	0	0	93
PIT 28B	2	0	0	0	2
CIT	0	10	1	0	11
Łącznie	166	89	6	1	262

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 151 377 767 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Zbiczno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	5 127 565	11 137 100	569 552	0	16 834 217
PIT 36L	29 559 600	54 435 000	55 648 500	19 515 100	159 158 200
PIT 28A	3 528 235	4 259 079	0	0	7 787 314
PIT 28B	30 470	0	0	0	30 470
CIT	0	3 880 308	1 933 128	0	5 813 436
Łącznie	38 245 870	73 711 487	58 151 180	19 515 100	189 623 637
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	28,4	63,3	8,2	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Zbiczno łącznie wyniosły 20 658 668 zł, co stanowiło 13,6% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Zbiczno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	1 563 092	1 545 170	86 382	0	3 194 644
PIT 36L	6 257 900	12 320 000	1 277 200	1 046 300	20 901 400
PIT 28A	3 314 618	4 007 474	0	0	7 322 092
CIT	0	344 213	31 929	0	376 142
Łącznie	11 135 610	18 216 857	1 395 511	1 046 300	31 794 278
Jako % przychodu	29,1	24,7	2,4	5,4	16,8
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	35,0	57,3	4,4	3,3	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie Zbiczno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	78 885,62	337 487,88	569 552,00	0,00	170 042,60
PIT 36L	1 231 650,00	1 944 107,14	13 912 125,00	19 515 100,00	2 792 249,12
PIT 28A	47 043,13	236 615,50	0,00	0,00	83 734,56
PIT 28B	15 235,00	0,00	0,00	0,00	15 235,00
CIT	0,00	388 030,80	1 933 128,00	0,00	528 494,18
Łącznie	230 396,81	828 218,96	9 691 863,33	19 515 100,00	723 754,34

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	66,2	63,3	49,4	0,0	65,9
PIT 36L	90,7	102,4	210,0	364,0	120,5
PIT 28A	78,7	104,4	0,0	0,0	93,1
PIT 28B	60,4	0,0	0,0	0,0	47,8
CIT	0,0	65,8	30,2	0,0	22,6
Łącznie	115,5	107,0	164,4	181,8	116,5

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	81,2	77,2	33,3	0,0	77,0
PIT 36L	94,8	101,0	215,8	60,9	134,1
PIT 28A	81,1	114,9	0,0	0,0	95,5
PIT 28B	16,0	0,0	0,0	0,0	13,2
CIT	0,0	39,5	21,6	0,0	8,9
Łącznie	74,5	94,3	138,5	34,4	50,2

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.